

РЕШЕНИЕ

№ 4913

гр. София, 19.07.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Трето отделение 8 състав, в
публично заседание на 21.06.2023 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Деница Митрова

при участието на секретаря Милена Чунчева, като разгледа дело номер **3406** по описа за **2023** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 13, ал. 9 от Закона за енергетиката (ЗЕ) във връзка с чл.145 и сл. от Административнопроцесуалния кодекс (АПК).
Образувано е по повод на жалба с вх. № 13804 от 06.04.2023 г. по описа на Административен съд – София град (АССГ) и вх. № Е-11ИН-00-15 от 01.03.2023 г. по описа на Комисия за енергийно и водно регулиране (КЕВР), подадена от „ЕВН България Електроснабдяване“ ЕАД, ЕИК[ЕИК], със седалище и адрес на управление [населено място], [улица], представлявано от В. Р. К. и И. С. П. – С. и „Електроразпределение Юг“ ЕАД, ЕИК[ЕИК], със седалище и адрес на управление [населено място], [улица], представлявано от З. О. Б. и С. З. В., и двете дружества че представляват от пълномощника юриконсулт К. Н. Н. срещу Решение № Ж – 139 от 15.02.2023 г. на КЕВР, с което на оспорващите са дадени следните задължителни указания: 1. В седемдневен срок от получаване на решението да удовлетворят искането на Г. М. за промяна на използваната електрическа енергия от небитови нужди на битови нужди за обект, с ИТН 4318671, находящ се в [населено място], [улица], вх. Б, ет. 1, ап. 2 и 2. В седемдневен срок след изпълнение на т.1 да уведомят КЕВР. За предприетите действия.

С жалбата се иска съдът да отмени Решение № Ж-139 от 15.02.2023 г. на КЕВР, тъй като е постановено извън рамките на материалната компетентност на регулаторния административен орган при неспазване на установената форма за издаване на акта, при съществени нарушения на административнопроизводствените правила и несъответствие с приложимия материален закон, както и в противоречие с целта на

закона. Посочва се, че са налице основанията на чл. 146, т.1, т.2, т. 3, т. 4 и т. 5 от АПК за незаконосъобразност на обжалвания акт. Излагат се аргументи, че заинтересованата страна по делото към датата на влизане в сила на измененията и допълненията в ЗЕ, ДВ, бр. 57 от 2020 г., получава електрическа енергия за небитов клиент с оглед предназначението на самия обект – „офис“, по смисъла на § 1, т.33 от ДР на ЗЕ. Според оспорващите КЕВР правилно в своето решение излага мотиви, че съгласно чл. 10, т. 1 от ОУ на Е. ЕС клиентът трябва да използва електрическата енергия според предназначението на обекта – битов или стопански, а видно от приложеният към административната преписка нотариален акт – предназначението на имота обекта е стопанско. При тези данни жалбоподателите не разбират последващите мотиви на ответника, според които предназначението на обекта е ирелевантен факт. Двете дружества не споделят изводите на КЕВР и считат, че именно предназначението на обекта определя и вида на клиента – битов или небитов, тъй като в ЗЕ и подзаконовите нормативни актове по прилагането му липсва процедура, която да регулира процеса по промяна предназначението на обекта. Посочват, че такива норми се съдържат в ЗУТ и че това е нормативният акт, който е приложим при промяна на предназначението, доколкото клиентът следва да използва обекта си по предназначение. Допълнително в жалбата се акцентира, че заинтересованата страна – Г. М., е избрал доставчик на свободния пазар на електроенергия – Е. ЕС, като на 11.06.2021 г. е сключен Индивидуален договор за продажба на електрическа енергия за процесния обект и считано от 01.08.2021 г. клиентът е започнал да купува електрическа енергия от свободния пазар, поради което било недопустимо КЕВР да се намесва в гражданските правоотношения между страните. В тази връзка се подчертава, че с тази намеса на КЕВР би се стигнало до правен абсурд и изцяло би се дискредитирала либерализацията на пазара на електрическа енергия в България, като изобщо не би имало небитови клиенти, съответно и свободен пазар на електроенергия, защото всички титуляри на партиди ще заявят, че ползват електрическа енергия за битови нужди без значение предназначението на конкретния обект. В хода на съдебно производство оспорващите, редовно призовани, не се явяват и не се представляват. От юрк. Н. е постъпило писмено становище, с което се поддържа жалба и се претендират разноски, съгласно представен списък по чл. 80 от ГПК за всеки жалбоподател.

Ответникът – Комисия за енергийно и водно регулиране, редовно призован, се представлява от юрк. К., който оспорва жалбата и предлага да се отхвърли като неоснователна и недоказана. Предлага да се потвърди решението на КЕВР като правилно и законосъобразно. Претендира юрисконсултско възнаграждение и депозира писмено становище по съществуващото на спора.

Заинтересованата страна – Г. Т. М., редовно призована, не се явява, не се представлява и не изразява становище по съществуващото на спора.

Съдът, след преценка на събраните по делото доказателства, намира за установено следното от фактическа страна:

От данните по делото се установява, че на 09.07.2018 г. Г. М. е завел обекта си, находящ се в [населено място], [улица], вх. Б, ет. 1, ап. 2, в системата на Е. ЕС като небитов, въз основа на заявление – декларация за започване на продажба на електроенергия. От представения нотариален акт се установява, че предназначението на обекта е за търговска дейност „офис“. На 14.12.2022 г. заинтересованата страна е подала Заявление за услуга до Е., с което е поставил искане за промяна на статута му на клиент от небитов в битов. С писмо от 28.12.2022 г. „Електроразпределение Юг“ е

информирало М., че не може да удовлетвори искането му за промяна на статута от небитов в битов, тъй като е необходимо да се промени предназначението на обекта, съгласно т. 41 от ДР на ЗУТ, предвиждаща, че „Промяна на предназначението“ на обект или част от него е промяна на един начин на ползване в друг съгласно съществуващите им кодове, като за това е предвидена процедура. В писмото допълнително е посочено, че в чл. 178, ал. 4 от УЗТ е уредено, че обекти със стопанско предназначение, в случая „офис“, с търговска дейност, не могат да се ползват не по предназначението им или в нарушение на условията за въвеждане в експлоатация, както и че заинтересованата страна не е представила доказателства в тази връзка.

Г. М. е подал жалба с вх. № Е-11)Н-00-15 от 09.01.2023 г. в КЕВР срещу получения отказ. В жалбата е посочено, че е собственик по нотариален акт на жилище, чието предназначение е определено като „офис“, както и че помещението се използва единствено за битови нужди и потребената електрическа енергия в него е за същите нужди.

На основание чл. 142 и чл. 143 от Наредба № 3 от 21.03.2013 г. за лицензиране на дейностите в енергетиката (Наредба № 3) с писмо от 20.01.2023 г. КЕВР е изисквала от „ЕВН България Електроразпределение“ ЕАД и „Електроразпределение Юг“ ЕАД становища на дружествата във връзка с подадената жалба.

На 30.01.2023 г. „Електроразпределение Юг“ ЕАД е посочило, че е предоставило информацията, с която разполага на „ЕВН България Електроснабдяване“ ЕАД и отговор по същество ще бъде представен на КЕВР от страна електроснабдителното дружество. На 31.01.2023 г. „ЕВН България Електроснабдяване“ ЕАД е представило становище по случая и следните писмени документи: копие от Нотариален акт от 2018 г.; заявление за услуга до ЕР Юг от 14.12.2022 г. за промяна на статута на обекта от небитов е битов; Констативен протокол от [община], че от 2018 г. обектът се използва за жилищни нужди; писмо изх. № 219 от 27.01.2023 г. на „ЕВН България Електроразпределение“ ЕАД и писмо с изх. № 6046 от 26.01.2023 г. на „Електроразпределение Юг“ ЕАД.

КЕВР се произнася с Решение № Ж – 139 от 15.02.2023 г., с което са дадени следните задължителни указания: 1. В седемдневен срок от получаване на решението да удовлетворят искането на Г. М. за промяна на използваната електрическа енергия от небитови нужди на битови нужди за обект, с ИТН 4318671, находящ се в [населено място], [улица], вх. Б, ет. 1, ап. 2 и 2. В седемдневен срок след изпълнение на т.1 да уведомят КЕВР. За предприетите действия.

По делото като писмени доказателства са приети представените с жалбата, административната преписка и допълнително ангажираните от страните писмени документи.

При така установената фактическа обстановка, съдът формира следните правни изводи:

Жалбата е подадена в срока по чл. 149 от АПК, от процесуално легитимирани лица, която обуславя нейната допустимост.

Разгледана по същество е НЕОСНОВАТЕЛНА.

Съгласно чл. 76 от ЗЕ Комисията контролира съответствието на извършваните лицензионни дейности с условията на издадените лицензии, като извършва превантивен, текущ и последващ контрол. По силата на ал. 4, т. 2 от посочената разпоредба КЕВР контролира съответствието на изпълнението на лицензионната

дейност с условията на лицензията, включително изпълнението на задълженията за предоставяне на достъп до мрежите, както и правилното прилагане на условията за предоставяне на достъп. С оглед на това и предвид разпоредбата на чл. 22, ал.1, т.1 от ЗЕ, според която КЕВР разглежда жалби на ползватели на мрежи и съоръжения срещу оператори на преносни и разпределителни мрежи, съдът намира, че решението е издадено от компетентен орган. Решението е взето от Комисията в състав "Енергетика" с два гласа "за", от които един е на член на Комисията със стаж в енергетиката. Решението е издадено в изискуемата писмена форма, като не се констатира съществени нарушения на административнопроизводствените правила, водещи до нищожност на същото или представляващи самостоятелни основания за отмяна на решението като незаконосъобразно. В тази връзка следва да се посочи, че са неоснователни възразенията на жалбоподателя, свързани с твърдения за нищожност на обжалваното решение, тъй като КЕВР се била произнесла извън компетентността си, мотивирайки решението си.

Осигуряването на достъп до електропреносната и електроразпределителната мрежа е задължение на енергийните предприятия, лицензирани за осъществяване на съответната дейност, което те са длъжни да изпълнят по отношение на всеки производител и обект за производство, които отговарят на предвидените в закона условия. Изискванията към обектите и производителите на електрическа енергия за присъединяване към мрежите са нормативно установени и лицензиантите не могат да поставят други, допълнителни изисквания или да извършват друга преценка извън тази относно спазването на нормативните изисквания.

По делото не се установява спор по фактите, а такъв относно приложението на материалния закон.

Настоящата инстанция намира, че КЕВР правилно е определил приложимата нормативна уреда, определяща приложимото понятие „битов клиент“.

В националната правна уредба, в частност т. 2а на §1 от Допълнителните разпоредби (ДР) на ЗЕ, битовият клиент се определя като клиент, който купува електрическа енергия за собствени нужди. А съгласно т. 33а небитовият клиент е определен като клиент, който купува енергия за небитови нужди.

Правилно от административният орган е посочил, че въведеното в ЗЕ разделение на клиентите е в съответствие и с целта на дефинитивните норми на Директива 2009/72/ЕО на Европейския парламент от 13 юли 2009 г. относно Общите правила за вътрешния пазар на електроенергия и за отмяна на Директива 2003/54/ЕО, а именно: чл. 2, т. 10, съгласно която „битов клиент“ е този клиент, купуващ електроенергия за собствена битова консумация като се изключват търговски и професионални дейности, по силата на чл. 2, т.11 „небитов клиент“ е физическо или юридическо лице, купуващо електроенергия, която не е за негови битови нужди и включва производители и клиенти на едро.

На националния пазар критериите за дефиниране на клиентите са посочени и в Общите условия на договорите за продажба на електрическа енергия на „ЕВН България Електроснабдяване“ ЕАД, одобрени с Решение № ОУ-013 от 10.05.2008 г. на ДКЕВР. Съгласно дефиницията в чл.1, т. 4 от ОУ понятието „потребител на електрическа енергия за битови нужди“ е физическо лице, собственик или ползвател на имот, присъединен към електроразпределителната мрежа на дружеството според действащото законодателство, което ползва електрическа енергия за домакинството си, и понятието „потребител на енергия за стопански нужди“ – физическо или

юридическо лице, както и лице на издръжка на държавния или общинския бюджет, което купува електрическа енергия за стопански и/или обществени нужди за обект, присъединен към електроразпределителната мрежа на дружеството.

Съгласно чл. 6, ал.1 от Общите условия електрическата енергия може да се използва от клиента за битови или стопански нужди. АLINEЯ четири на посочената правна норма казва, че клиентът е длъжен незабавно и писмено да уведоми дружеството в случаите, когато на територията на един обект се наложи промяна на предназначението на цялата или част от използваната електрическа енергия (от стопанска на битова или обратно). По – нататък чл. 10, т. 1 от ОУ предвижда, че клиентът има право да използва електрическа енергия според предназначението на обекта – битов или стопански. Съгласно чл. 11, т. 3 от ОУ, клиентът се задължава да уведоми писмено електроснабдителното дружество в 30 дневен срок за всяка промяна, свързана с подадените от него лични данни, адресна регистрация, данни за фирмата, промени в собствеността, промени в начина на ползване на обекта, наложени временни ограничения върху ползването на обекта.

Тези Общи условия са съобразени с легалните дефиниции, дадени в §1, т. 2а и т. 33а от ДР на ЗЕ. Същите гласят, че „битов клиент“ е клиент, който купува електрическа или топлинна енергия с топлоносител гореща вода или пара за отопление, климатизация и горещо водоснабдяване, или природен газ за собствени битови нужди, и „Н. клиент“ е клиент, който купува електрическа или топлинна енергия с топлоносител гореща вода или пара за отопление, климатизация, горещо водоснабдяване и технологични нужди.

От извършена съпоставка на предвижданията на вторичното право на ЕС – Директива 2009/72/ЕО и посочените Общи условия на договорите за продажба на електрическа енергия на „ЕВН България Електроснабдяване“ ЕАД следва обосноваият извод, че критерият за разделение между битов и небитов клиент е на плоскостта на различните нужди, които те ще задоволяват със закупената енергия, а не на плоскостта на предназначението на обектите, в които ще я потребяват. В тази връзка е необходимо да се посочи, че са неоснователни твърденията на оспорващите за приложението на чл. 40 от ЗУТ относно предназначението на имота, който действително в приетия по делото Нотариален акт № 66, том II, рег. № 2320, дело 233 от 05.07.2018 г. е посочен като „ОФИС №Б-2 (буква „Б“ две). Това е така, защото Директива 2009/72/ЕО, ЗЕ и Общите условия са специални разпоредби, регламентирани в нормативна уредба, уреждаща специфичните изисквания за пазара на енергия, които имат предимство пред общите правила на ЗУТ на база юридическия принцип *lex specialis derogat legi generali*.

При това положение законосъобразно ответникът в своето решение допълнително посочва, че с ПЗР към Закона за изменение и допълнение на ЗЕ, в сила от 26.06.2020 г., е въведена разпоредбата на §15, ал.1, съгласно която в 30 – дневен срок от влизане в сила на този закон, крайните снабдители изпращат уведомление до всеки небитов краен клиент за прекратяване на снабдяването с електрическа енергия до 01.10.2020 г. на обекти, присъединени към електроразпределителната мрежа на ниво ниско напрежение, в съответната лицензионна територия. С разпоредбата на ал.2 се конкретизира, че в случай че до 30.09.2020 г., включително клиентът по ал. 1 не е сключил договор с търговец на електрическа енергия по свободно договорени цени, доставката на електрическа енергия се извършва от досегашния му доставчик, в качеството му на титуляр на лицензия по чл. 39, ал.1, т. 5 от ЗЕ. С ал. 3 на §15 се

уточнява, че доставчикът по ал. 2 сключва типов договор с клиентите, които до 30.09.2020 г., включително не са сключили договор с търговец на електрическа енергия. Типовият договор е със срок от 01.10.2020 г. до 30.06.2021 г. До сключването на типовия договор доставчикът по ал. 2 осигурява доставката на електрическа енергия при условие, че клиентът своевременно заплаща всички дължими суми във връзка с доставката. Тези преходни разпоредби не съдържат ограничения относно промяна на нуждите, за които се използва електрическа енергия в даден обект и същите не противоречат на заложените в ЗЕ критерии за разделение между битов и небитов клиент, както правилно е приел КЕВР.

В заключение е необходимо да се посочи, че с подаденото на 14.12.2022 г. Заявление за услуга, с което е отправено искане за промяна на статута на клиент по отношение на ползваната в обекта електроенергия, заинтересованото лице е декларирало, че обект с ИТН 4318671 се и ще се ползва за жилищни нужди. Съгласно чл.11, т. 3 от ОУ следва обоснования извод, че Г. М. е уведомил енергийното дружество за начина на ползване на обекта, поради което незаконосъобразно оспорващите са отказали да променят качеството му на клиент от „небитов“ в „битов“.

С оглед гореизложеното, съдът приема, че оспореното Решение № Ж-139 от 15.02.2023 г. на КЕВР е правилно, а жалбата на „ЕВН България Електроснабдяване“ ЕАД и „Електроразпределение Юг“ ЕАД е неоснователна и като такава следва да бъде отхвърлена.

При този изход на спора, на жалбоподателите следва да бъдат възложени направените по делото разноски от ответника за юрисконсултско възнаграждение, определено по реда на чл. 24, изр. 1 от Наредбата за правната помощ, в размер на по 100 лв. за всеки.

По изложените съображения, съдът

РЕШИ:

ОТХВЪРЛЯ жалбата на „ЕВН България Електроснабдяване“ ЕАД, ЕИК[ЕИК] и „Електроразпределение Юг“ ЕАД, ЕИК[ЕИК] срещу Решение № Ж – 139 от 15.02.2023 г. на Комисията за енергийно и водно регулиране.

ОСЪЖДА „ЕВН България Електроснабдяване“ ЕАД, ЕИК[ЕИК], да заплати на Комисията за енергийно и водно регулиране направените по делото разноски за юрисконсултско възнаграждение по делото в размер на 100 (сто) лева.

ОСЪЖДА „Електроразпределение Юг“ ЕАД, ЕИК[ЕИК], да заплати на Комисията за енергийно и водно регулиране направените по делото разноски за юрисконсултско възнаграждение по делото в размер на 100 (сто) лева.

Решението може да бъде обжалвано с касационна жалба пред ВАС в 14-дневен срок от получаването му.

СЪДИЯ: